

MENUDES! HARMONIES!

20 DE NOVEMBRE
DIA INTERNACIONAL
DELS DRETS DE LA INFÀNCIA
I L'ADOLESCÈNCIA

Un dret comporta una gran responsabilitat

El segle XX va ser el dels drets dels xiquets i xiquetes, que va tindre com a punt de partida la Convenció sobre els Drets dels Infants, aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989, signada i ratificada per Espanya al 1990. Esta norma és la referència legislativa obligada i la que assenyala el camí a seguir.

Pel que fa a la Unió Europea s'ha d'esmentar la Carta dels Drets Fonamentals, aprovada el 2007, que inclou també els drets del menor. A la nostra comunitat tenim la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat Valenciana de Drets i Garanties de la Infància i Adolescència, al seu Preambul diu:

“El desenvolupament legislatiu del mandat constitucional emanat de la signatura de la Convenció sobre els Drets dels Infants, aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides per part d'Espanya, a resguard de la competència de l'Estat en matèria de legislació civil, correspon a la

Generalitat, que, a més d'haver assumit en exclusiva, per raó de l'article 49.1 de l'Estatut d'autonomia, la competència sobre institucions públiques de protecció i ajuda de persones menors d'edat, té en la protecció específica i tutela social de la infància un dels seus àmbits primordials d'actuació per a la defensa i la promoció dels drets socials, tal com disposa l'article 10 de l'Estatut d'autonomia”.

Els drets porten associades responsabilitats. Així, totes les societats i els Estats han de garantir el seu compliment i procurar que mai caiguen en l'oblit.

Els 54 articles de la Convenció per als Drets dels Xiquets i les Xiquetes de les Nacions Unides són de compliment obligatori per a tots els governs i les persones. Tots els països del món s'han compromés a complir-los i cadascun d'ells els ha reflectit en les seues lleis i polítiques públiques.

Els drets de la infància en l'àmbit internacional

Els drets de la infància es veuen vulnerats sovint en moltes parts del món degut als conflictes, la violència o la fam, causes que originen la majoria dels desplaçaments forçosos que pateixen milions de xiquets i xiquetes cada any.

La infància és, de per si mateix, una etapa en la qual les persones són més vulnerables. Per això és molt important preservar i garantir els drets de la infància en general, però especialment en un context de desplaçament forçós, per trobar-se en una situació de gran indefensió.

Amb l'objectiu de plasmar de forma pedagògica els 10 drets fonamentals d'esta convenció, naix Menudes Harmonies!, una acció divulgativa, lúdica i didàctica al temps, amb una ampla vocació de servei, que des de la Diputació de València volem articular com a ferramenta que done a conèixer, assegure, cimente i protegisca els drets dels infants.

DRET A LA VIDA, SUPERVIVÈNCIA I DESENVOLUPAMENT

El dret a la vida significa tindre l'oportunitat de viure la nostra pròpia vida. Si no hi ha vida, no té sentit que existisquen els altres drets fonamentals.

Per als xiquets i xiquetes este dret és l'oportunitat de viure la seua infància i poder créixer, desenvolupar-se i arribar a l'edat adulta.

Tot ésser humà, sense excepció, mereix el respecte incondicional pel simple fet d'existir i estar viu. Per tant, des del seu naixement, tots els infants tenen dret a una vida protegida.

Malgrat el seu reconeixement, en molts països este dret es veu vulnerat a causa de les guerres i als conflictes, i els seus habitants han de fugir cap a un altre país per a salvar la seua vida.

El dret a la vida és un dret fonamental, com també ho és el dret a la igualtat, la llibertat o la integritat. Així mateix, l'article 15 de la Constitució Espanyola estableix que totes les persones tenen dret a la vida i a la integritat física, sense que puguin ser sotmesos a penes o tractes inhumans.

El dret a la vida és la base de tots els altres drets, el generador.

DRET A L'ALIMENTACIÓ

Els infants són especialment vulnerables a la falta d'alimentació adequada, ja que necessiten aliments nutritius i sans per a créixer física i mentalment. Al voltant de la meitat de les morts de xiquets i xiquetes menors de 5 anys d'edat són conseqüència de la desnutrició.

Perquè exercisquen el seu dret a l'alimentació ha de crear-se una atmosfera propícia en què es pugui garantir el seu accés a l'alimentació adequada.

La falta de garantia del dret a l'alimentació dels més menuts pot tindre també conseqüències socials. La Convenció sobre

els Drets de la Infància protegeix el dret dels xiquets i xiquetes a la supervivència i el desenvolupament, a la salut, a la nutrició i a un nivell adequat de vida.

Mai haurien de passar fam o patir d'inanició. Per això, sempre hem d'atendre les seues necessitats nutricionals.

DRET A L'EDUCACIÓ

L'educació és vital per al creixement i desenvolupament segur de xiquets, xiquetes i adolescents i per tant és reconeguda com un dret humà universal.

El dret a l'educació és un dret absolut de tots els infants, en tots els països i en totes les situacions, i ha de ser protegit sense importar les circumstàncies. D'acord amb la Convenció sobre els Drets de la Infància, el dret a l'educació ha d'aconseguir-se partir de la igualtat d'oportunitats, reflectint el fet que no hauria d'haver-hi cap discriminació en l'accés a esta. Així, l'educació ha de arribar a tots els xiquets, xiquetes i adolescents, sense importar el seu gènere o condició.

Tots els xiquets i les xiquetes han de rebre una educació que contribuïska a crear el seu propi futur. El xiquet i la xiqueta tenen dret a gaudir de la vida social que els atorga l'escola. El dret a l'educació constitueix un element essencial per al seu desenvolupament social i psicològic.

DRET A L'AIGUA

L'aigua és vital és per a la supervivència i la salut de tots els éssers humans.

L'accés a l'aigua: un dret vital per a tots els xiquets i xiquetes perquè l'aigua ocupa un lloc fonamental en la vida quotidiana i a l'entorn de tot ésser humà. Açò implica el dret a una aigua de qualitat a bastament i el dret a uns mitjans de sanejament adequats per a previndre malalties i preservar així la qualitat dels recursos hídrics.

Tots els xiquets i les xiquetes han de tindre dret a comptar amb aigua potable que haja sigut tractada en condicions de salubritat de manera correcta.

DRET A LA SALUT

El dret a la salut en els xiquets i xiquetes és un dels drets fonamentals als quals hauria d'accedir qualsevol persona, independentment del país en el qual residisca. Està vinculat al dret a la vida, l'alimentació, l'habitatge, el treball, l'educació, la dignitat humana o la igualtat.

Tots els xiquets i xiquetes han de ser protegits de les malalties. Se'ls ha de permetre créixer i convertir-se en persones adultes sanes, això contribueix d'igual manera al desenvolupament d'una societat més activa i dinàmica.

Cap xiquet o xiqueta ha de patir alguna malaltia generada pel descuit de no brindar-li l'assistència mèdica en el moment correcte. Elles i ells tenen dret a gaudir d'una bona salut perquè cresquen i es convertisquen en persones adultes sanes.

DRET A TINDRE UNA IDENTITAT

El de la identitat és un dels drets fonamentals de tot ésser humà, i és necessari per a poder beneficiar-se dels altres drets fonamentals.

Des del moment del seu naixement, tota persona té dret a obtindre una identitat, la qual inclou el nom, el cognom, la data de naixement, el sexe i la nacionalitat. Esta és la prova de l'existència d'una persona com a part d'una societat, com a individu integrant d'un tot; és el que la caracteritza i la diferencia de les altres.

Així mateix, des del seu naixement els infants tenen dret a adquirir una nacionalitat, originària o per residència. És un element molt important, ja que, en primer lloc, suposa el vincle entre la persona i la ciutadania, i en segon lloc, constitueix la pertinença d'una persona a una nació. En definitiva, estableix el lligam d'una persona a la població constitutiva d'un Estat.

DRET A LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ

Tots els xiquets i les xiquetes tenen dret a poder expressar-se i donar les seues opinions sense que siguen vexats per això. Els infants poden ser partícips de les decisions on estiguen involucrats. Els menors d'edat tenen dret a ser consultats sobre les situacions que els afecten i que les seues opinions es tinguen en compte.

Les persones que decideixen sobre els assumptes que afecten la infància han de tindre sempre en compte els interessos del xiquet i de la xiqueta.

Tots els xiquets i xiquetes tenen dret a expressar el que senten.

DRET A LA PROTECCIÓ

La creació d'un ambient protector per a la infància que ajude a previndre i respondre a la violència, l'abús i l'explotació, és essencial.

Per a UNICEF, "protecció de la infància" es refereix a les labors de prevenció i resposta a la violència, l'explotació i l'abús contra xiquets i xiquetes, com per exemple l'explotació sexual, la tracta, el treball infantil i pràctiques tradicionals perniciosos com la mutilació genital de la dona i el matrimoni adolescent.

Tots els xiquets i les xiquetes han de viure en un entorn segur, sense amenaça ni armes. Han de créixer protegits per a preservar el seu benestar físic i psicològic. Cap xiquet ni xiqueta ha de patir explotació, discriminació o maltractament.

La protecció de la infància requereix una estreta cooperació entre diversos aliats, la qual cosa consolida la necessitat d'establir una aliança mundial.

DRET A LA RECREACIÓ I ESPLAI

El joc travessa diferents dimensions de l'univers infantil. Quan es juga es construeixen llaços afectius, s'adquireixen habilitats per a tota la vida, entre moltes altres bondats.

Els xiquets i les xiquetes tenen dret a jugar. El joc és espontani, gratuït, creatiu, socialitzador i els permet explorar, indagar i fins i tot resoldre problemes. El joc és present en les diferents dimensions dels xiquets i les xiquetes i la seues relacions amb el món.

Tot xiquet i xiqueta té dret a divertir-se i a jugar, al descans i a gaudir d'activitats recreatives i culturals.

DRET A VIURE EN UN ENTORN FAMILIAR SALUDABLE I QUE APORTE BENESTAR

Viure en família és, no sols un dret fonamental de la infància, sinó també, la manera més eficaç per a garantir l'adequat desenvolupament dels xiquets, xiquetes i adolescents i la satisfacció de les seues necessitats.

Quan un xiquet o una xiqueta ha patit la falta de cures, el rebuig o el maltractament per part de les persones que hagueren de ser responsables de la seua cura, l'efecte d'aqueix mal queda indefectiblement lligat

a la seua memòria i condiona el seu desenvolupament.

Hem de fomentar i ajudar la construcció de la criança social, una criança apresada, modelada en la família i en l'entorn social en el qual creixem, que permet que molts xiquets i xiquetes que no tenen la possibilitat de ser criats pels seus pares i mares biològiques, puguen ser criats en un altre entorn familiar que els proporcione el vincle d'afecte i seguretat que precisen i tota la compressió i l'amor que se'ls puga brindar.

En última instància, l'Estat serà el garant de l'acompliment d'este dret.

Els drets dels xiquets i les xiquetes formen part fonamental del creixement i la construcció d'una millor societat en el futur. La gran construcció d'estatuts, lleis i reformes, tant a nivell nacional com a mundial, té l'únic propòsit de garantir que els més xicotets tinguen normes que asseguren el seu creixement i desenvolupament de manera segura.

POSEM EN MOVIMENT ELS SEUS DRETS!